

**Lekebergs
kommun**

Datum:
2026-08-18

Revidering av socialnämnd:
2026-10-07

Fastställt av:
Socialnämnd

Ansvarig tjänsteperson:
Enhetschef IFO

Diarienummer:
SON 25–260

Riktlinje för ärenden inom ekonomiskt bistånd

Innehållsförteckning

Inledning	6
<i>Syfte</i>	<i>6</i>
<i>Definition av skälig levnadsnivå.....</i>	<i>6</i>
<i>Kommunens yttersta ansvar</i>	<i>6</i>
<i>Individens egna ansvar</i>	<i>6</i>
<i>Lagstiftning</i>	<i>7</i>
Allmänna principer vid bedömning	7
<i>Jämställdhet och jämlikhet</i>	<i>7</i>
<i>Barnperspektiv.....</i>	<i>7</i>
<i>Våld i nära relation</i>	<i>7</i>
<i>Ansvarsfördelning mellan kommuner.....</i>	<i>7</i>
<i>Biståndsutredning inför flytt till annan kommun.....</i>	<i>8</i>
<i>Asylsökande</i>	<i>8</i>
<i>EU/EES-medborgare</i>	<i>8</i>
<i>Familjemedlemmar till EU/EES-medborgare</i>	<i>8</i>
<i>Akut nödsituation</i>	<i>8</i>
<i>Delegation</i>	<i>8</i>
<i>Ansvar i samband med kriminalvård och slutenvård.....</i>	<i>8</i>
<i>Överflyttning till annan kommun.....</i>	<i>8</i>
<i>Skyldighet att ge service</i>	<i>9</i>
<i>Dokumentation och informationshantering</i>	<i>9</i>
Handläggning av ärenden	9
<i>Handläggningsregler</i>	<i>9</i>
<i>Ställföreträdare</i>	<i>9</i>
<i>Tolk</i>	<i>9</i>
<i>Synpunkter och klagomål</i>	<i>10</i>
<i>Rätten till bistånd</i>	<i>10</i>
<i>Förebyggande arbete</i>	<i>10</i>
<i>Samtycke.....</i>	<i>10</i>
<i>Aktualisering av ärende</i>	<i>10</i>
<i>Inkomna anmälningar och förhandsbedömning</i>	<i>10</i>

<i>Ansökningar</i>	10
<i>Utredning och behovsbedömning</i>	11
<i>Insatser under utredningstiden</i>	11
<i>Kommunikation</i>	11
<i>Muntligt företräde</i>	11
<i>Beslut</i>	11
<i>Avslut av utredning</i>	12
<i>Uppföljning av insatser</i>	12
<i>Ny prövning och omprövning</i>	12
<i>Överklagande</i>	12
Uppsökande verksamhet	12
Överlämnande av uppdrag till utförare	12
Samordnad Individuell Plan (SIP)	13
Individuell plan	13
Aktivitetskrav	13
<i>Avdrag vid ogiltig frånvaro från kompetenshöjande verksamhet</i>	13
<i>Läkarintyg vid nedsatt arbetsförmåga</i>	14
Samverkan med AMI	14
Försörjningsstöd enligt riksnorm	14
<i>Umgängeskostnader</i>	14
<i>Kosttillägg</i>	14
<i>Reducering av försörjningsstöd</i>	15
<i>Akut bistånd</i>	15
<i>Rekvisation</i>	15
Godtagbara kostnader till övrigt försörjningsstöd utanför normen	15
<i>Hushållstyper</i>	15
<i>Sammanboende med hushållsgemenskap</i>	15
<i>Övriga sammanboende med hushållsgemenskap</i>	15
<i>Gifta men ej sammanboende</i>	15
<i>Ansökan om äktenskapsskillnad</i>	15
<i>Boendekostnad</i>	16
<i>Boendeformer</i>	16
<i>Övriga boendeformer</i>	17
<i>Hushållsel</i>	17

<i>Arbetsresor</i>	18
<i>Hemförsäkring</i>	18
<i>Hälsa- och sjukvård</i>	18
Läkarvård och läkemedel	18
Psykoterapi	18
Sjukhusvård	18
Fackförening och a-kassa.....	18
Bistånd till livsföring i övrigt	18
<i>Barnomsorg och skolbarnsomsorg</i>	19
<i>Begravningskostnad</i>	19
<i>Flyttkostnader</i>	19
<i>Färdtjänst</i>	19
<i>Glasögon eller kontaktlinser</i>	19
<i>Identitetshandling</i>	20
<i>Hemtjänstavgifter</i>	20
<i>Hemutrustning</i>	20
Akut hemutrustning.....	21
Nödvändig hemutrustning.....	21
<i>Smartphone, dator och internetuppkoppling</i>	21
<i>Juridiska kostnader och stämpelavgifter</i>	22
Advokatkostnader	22
Stämpelavgifter	22
<i>Kläder och skor utöver försörjningsstödet</i>	22
<i>Magasineringskostnad</i>	22
<i>Resor</i>	22
Rekreationsresor	22
Resa till begravning.....	23
Övriga resor	23
Sjukresor	23
Umgängesresor.....	23
<i>Skulder</i>	23
Hyresskulder och elskulder.....	23
<i>Spädbarnsutrustning</i>	24
<i>Tandvård</i>	24
Akut tandvård	24
Nödvändig tandvård	24
<i>Underhållsstöd</i>	24
<i>Tekniska hjälpmedel</i>	24

Särskilda grupper av sökande.....	25
<i>Personer med skadligt bruk och beroende</i>	<i>25</i>
<i>Arbetslösa</i>	<i>25</i>
<i>Våld i nära relation</i>	<i>25</i>
<i>Egna företagare och fria yrken</i>	<i>25</i>
<i>EU- och utomeuropeiska medborgare</i>	<i>25</i>
<i>Institution, kriminalvård och vård.....</i>	<i>26</i>
<i>Fotboja.....</i>	<i>26</i>
<i>Unga vuxna 18–24 år.....</i>	<i>26</i>
<i>Studerande</i>	<i>26</i>
<i>Skyddad identitet.....</i>	<i>26</i>
<i>Äldre 66+.....</i>	<i>26</i>
<i>Värnpliktiga</i>	<i>26</i>
Bidragfusk	26

Inledning

I denna riktlinje tar politiken ställning till skälig levnadsnivå för hjälp, - och stödinsatser inom Lekebergs kommun utifrån Socialtjänstlagen. Riktlinjen är underordnad lagen och ett vägledande dokument för de vanligast förekommande insatserna. Riktlinjen är utformad med utgångspunkt från lagstiftning samt Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter (SOSFS) samt handböcker för socialtjänsten. Riktlinjen ska vara en vägledning till socialsekreterare som arbetar med ekonomiskt bistånd i Lekebergs kommun.

Syfte

- Är att ge vägledning vid handläggning av ekonomiskt bistånd
- säkerställa att beslut fattas enligt samma bedömningsgrunder
- garantera likställighet och rättssäkerhet
- definiera vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet i Lekebergs kommun.

Definition av skälig levnadsnivå

Enligt socialtjänstlagen ansvarar kommunen för omsorg och service, upplysningar och råd, stöd och vård samt annat bistånd. Insatser enligt lagen ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå.

Vad som utgör skälig levnadsnivå bedöms utifrån den enskildes individuella situation, behov och de förhållanden som råder vid tidpunkten för bedömningen. Skälig levnadsnivå kan därför variera mellan olika personer och över tid.

Vid bedömningen ska hänsyn tas till den enskildes möjligheter att själv tillgodose sina behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt. Prövningen ska alltid vara individuell och utgå från vad som är skäligt i det enskilda fallet. Vid behov kan stöd hämtas från rättspraxis, dessa riktlinjer eller gemensamma ärendedragningar. Kommunens insatser ska stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv och, utifrån individuella behov, främja förutsättningarna för meningsfull sysselsättning samt ett tryggt boende och livsföring.

Kommunens yttersta ansvar

Enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) har socialtjänsten det yttersta ansvaret för att personer som vistas i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Det yttersta ansvaret omfattar inte insatser som enligt lag åligger andra huvudmän, exempelvis regionens hälso- och sjukvård. Om en persons situation är så akut att nödvändiga insatser inte kan anstå kan socialtjänsten dock, i avvaktan på att ansvarig huvudman agerar, undantagsvis behöva bevilja insatser som normalt faller inom en annan huvudmans ansvarsområde.

Individens egna ansvar

Den enskilde har i första hand ansvar för sin försörjning och livssituation. Socialtjänstens insatser ska utformas så att den enskildes egna resurser tas tillvara och möjligheterna till självständighet stärks. Handläggaren ska verka för att den enskilde tar emot relevanta stödinsatser och anpassa insatserna efter den enskildes behov och förutsättningar. Bedömningar och insatser ska samtidigt präglas av god ekonomisk hushållning.

Lagstiftning

Ekonomiskt bistånd provas enligt socialtjänstlagen. Bistånd enligt 12 kap. 1 § ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå. Nämnden får enligt 12 kap. 2 § bevilja bistånd utöver skälig levnadsnivå. Återkrav kan aktualiseras enligt socialtjänstlagens bestämmelser. Handläggningen regleras även av bland annat förvaltningslagen, offentlighets- och sekretesslagen samt kommunallagen.

Allmänna principer vid bedömning

Varje ansökan ska utredas och bedömas utifrån den enskildes individuella situation och samlade behov. Det ska alltid provas om behovet kan tillgodoses genom egna resurser eller på annat sätt. Insatser ska så långt som möjligt utformas tillsammans med den enskilde och med respekt för självbestämmande och integritet.

Jämställdhet och jämlikhet

Handläggning, bedömningar och beslut ska utgå från den enskildes individuella behov och präglas av likabehandling. Ingen får missgynnas på grund av personliga förhållanden eller tillhörighet till en viss grupp.

Barnperspektiv

Barnets bästa ska beaktas när barn berörs direkt eller indirekt av en ansökan om ekonomiskt bistånd. Barnperspektivet ska dokumenteras i utredningen. Vid oro för att ett barn far illa ska gällande rutiner för informationsöverföring och orosanmälan följas.

Våld i nära relation

Handläggare ska uppmärksamma förekomst av våld i nära relation. Vid misstanke om våld ska behovet av stöd, skydd och fortsatt utredning bedömas samt gällande rutiner följas. Om barn berörs ska deras behov av skydd och stöd särskilt beaktas.

Ansvarsfördelning mellan kommuner

Bosättningskommunen ansvarar för den enskildes stöd och hjälp. Vistelsekommunen ansvarar för akuta insatser samt för utredning eller verkställighet på begäran av bosättningskommunen.

Om ansvarig kommun är oklar ansvarar vistelsekommunen för nödvändiga insatser tills ansvaret har fastställts.

Biståndsutredning inför flytt till annan kommun

Ansökningar enligt 29 kap. 7 § socialtjänstlagen ska prövas som om den enskilde redan är bosatt i inflyttningskommunen. Bosättningskommunen ska på begäran bistå med nödvändig utredning efter samtycke från den enskilde.

Asylsökande

Migrationsverket ansvarar för ekonomiskt stöd till personer som omfattas av lagen om mottagande av asylsökande m.fl. (LMA). Ansökningar om ekonomiskt bistånd som avser behov som omfattas av LMA ska därför avslås. Kommunen har dock ett yttersta ansvar enligt socialtjänstlagen i akuta situationer eller när behovet inte omfattas av LMA.

EU/EES-medborgare

EU/EES-medborgare med uppehållsrätt ska få sin ansökan om bistånd prövad på samma villkor som svenska medborgare. Bedömningen av uppehållsrätt ska göras i varje enskilt ärende.

Familjemedlemmar till EU/EES-medborgare

Familjemedlemmar som omfattas av en EU/EES-medborgares uppehållsrätt har rätt att få sin ansökan om bistånd prövad på motsvarande villkor.

Akut nödsituation

Personer som saknar hemvist i kommunen kan ha rätt till bistånd för att avhjälpa en akut nödsituation. Vad som är nödvändigt bistånd bedöms individuellt i varje enskilt fall.

Delegation

Beslut fattas enligt socialnämndens gällande delegationsordning.

Ansvar i samband med kriminalvård och slutenvård

Enligt 29 kap. 3 § socialtjänstlagen ansvarar folkbokföringskommunen för stöd och hjälp till personer som vistas i kriminalvård på anstalt, vårdas inom slutenvård eller aktualiseras inför avslutning av sådan vård.

Bestämmelsen gäller oavsett var den enskilde vistas och utgör ett undantag från huvudreglerna om bosättningskommun och vistelsekommun.

Överflyttning till annan kommun

Ärenden kan enligt 29 kap. 10 § socialtjänstlagen flyttas över till annan kommun om den enskilde har starkast anknytning dit och en överflyttning bedöms lämplig utifrån den enskildes situation och hjälpbehov.

Begäran om överflyttning ska vara skriftlig. Om kommunerna inte kommer överens kan frågan prövas av Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Skyldighet att ge service

Handläggningen ska präglas av god service, tillgänglighet och ett respektfullt bemötande. Den enskilde ska få den information och vägledning som behövs för att kunna ta tillvara sina rättigheter och intressen. Bestämmelser om myndigheters serviceskyldighet finns i förvaltningslagen.

Dokumentation och informationshantering

Dokumentation, journalföring, behandling av personuppgifter och hantering av sekretessbelagda uppgifter ska ske enligt socialtjänstlagen, offentlighets- och sekretesslagen, dataskyddslagstiftningen samt Socialstyrelsens föreskrifter.

Dokumentationen ska vara saklig, relevant och utformas med respekt för den enskildes integritet. Faktiska omständigheter, bedömningar, beslut och åtgärder av betydelse för ärendet ska dokumenteras. Handlingar som rör den enskilde ska hållas samman i en personakt. Dokumentation ska ske fortlöpande och utan oskäligt dröjsmål. Uppgifter som omfattas av sekretess får endast lämnas ut när det finns lagstöd eller samtycke.

Handläggning av ärenden

Handläggningsregler

Handläggning av ärenden ska ske rättssäkert, skyndsamt och med respekt för den enskildes delaktighet, inflytande och självbestämmande.

Bedömningar ska utgå från den enskildes individuella behov och omständigheter. Riktlinjerna är vägledande och ersätter inte den individuella prövningen.

Ansökningar ska utredas, dokumenteras och beslutas enligt socialtjänstlagen, förvaltningslagen samt gällande föreskrifter och interna rutiner. Beslut som helt eller delvis avslår en ansökan, eller som innehåller förbehåll, ska motiveras och förses med överklagandehänvisning.

Den enskilde ska underrättas om beslutet och ges möjlighet att ta del av de uppgifter som ligger till grund för bedömningen.

Ställföreträdare

Om den enskilde saknar förmåga att själv tillvarata sina intressen kan ansökan göras av behörig ställföreträdare, exempelvis god man, förvaltare, fullmaktshavare eller behörig anhörig.

Om socialnämnden bedömer att den enskilde är i behov av god man eller förvaltare ska anmälan göras till överförmyndaren.

Tolk

Tolk ska anlitas när det behövs för att den enskilde ska kunna ta tillvara sina rättigheter eller kommunicera med socialtjänsten.

Barn ska inte användas som tolk.

Synpunkter och klagomål

Den enskilde ska informeras om möjligheten att lämna synpunkter och klagomål. Hantering av synpunkter och klagomål ska ske enligt kommunens gällande rutiner.

Rätten till bistånd

Den som inte själv kan tillgodose sina ekonomiska behov eller få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till ekonomiskt bistånd enligt 12 kap. 1 § socialtjänstlagen.

Nämnden får enligt 12 kap. 2 § socialtjänstlagen bevilja bistånd utöver skälig levnadsnivå om det finns skäl för det.

Förebyggande arbete

Socialtjänsten ska arbeta förebyggande för att motverka social utsatthet, skadligt bruk och beroende samt annan problematik som kan påverka den enskildes möjligheter till egen försörjning.

Handläggaren ska vid behov informera om och motivera till relevanta stöd- och behandlingsinsatser.

Samtycke

Socialtjänstens arbete bygger som huvudregel på frivillighet och den enskildes självbestämmande. Samtycke krävs normalt för utredning, informationsutbyte och genomförande av insatser om inte annat följer av lag.

Aktualisering av ärende

Ett ärende kan aktualiseras genom ansökan, anmälan eller på annat sätt. När socialnämnden får kännedom om omständigheter som kan föranleda åtgärd ska ställning tas till om utredning ska inledas. Beslut fattas enligt gällande delegationsordning och ska dokumenteras. Om utredning inte inleds ska skälen för beslutet dokumenteras.

Inkomna anmälningar och förhandsbedömning

Ett ärende kan aktualiseras genom ansökan, anmälan eller på annat sätt. När socialnämnden får kännedom om omständigheter som kan föranleda åtgärd ska ställning tas till om utredning ska inledas. Förhandsbedömning ska genomföras skyndsamt. I Lekebergs kommun ska förhandsbedömning som huvudregel avslutas inom 14 dagar. Om längre tid krävs ska skälen dokumenteras och samråd ske med teamledare.

Ansökningar

Ansökningar om bistånd kan göras muntligt eller skriftligt. En ansökan ska alltid utredas och avslutas genom ett beslut som kan överklagas. Om den enskilde återkallar sin ansökan ska ärendet avslutas genom beslut om avskrivning.

Utredning och behovsbedömning

Utredningen ska genomföras tillsammans med den enskilde och ge ett tillräckligt underlag för beslut. Utredningens omfattning ska anpassas efter ärendets karaktär och den enskildes behov. Bedömningen ska utgå från den enskildes ekonomiska, sociala och personliga situation samt de omständigheter som är relevanta för den aktuella ansökan.

I Lekebergs kommun ska en utredning som huvudregel slutföras inom fyra månader. Om utredningstiden behöver förlängas ska skälen dokumenteras och samråd ske med ansvarig chef.

Barnperspektivet

Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut och åtgärder som direkt eller indirekt berör barn. När barn finns i hushållet ska barnens situation uppmärksammas i utredningen. Vid beslut som kan få konsekvenser för barn ska en barnkonsekvensanalys genomföras och dokumenteras. Vid behov ska samverkan ske med berörda verksamheter för att säkerställa att barnets behov av stöd och skydd uppmärksammas.

Enskildas medverkan i utredningen

Den enskilde ansvarar för att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för utredningen. Socialtjänsten ska informera om vilka underlag som krävs och vilka konsekvenser bristande medverkan kan få. Uppgifter från andra myndigheter eller personer får som huvudregel inhämtas efter samtycke från den enskilde.

Om den enskilde inte medverkar i sådan utsträckning att behovet kan utredas kan ansökan avslås helt eller delvis.

Insatser under utredningstiden

Om behov föreligger kan bistånd beviljas under pågående utredning.

Kommunikation

Innan beslut fattas ska den enskilde ges möjlighet att ta del av och yttra sig över uppgifter som tillförts ärendet och som kan påverka beslutet, om inte kommunikation är uppenbart obehövlig.

Muntligt företräde

Den enskilde ska informeras om möjligheten att lämna synpunkter muntligt innan beslut fattas.

Beslut

Beslut ska vara tydliga och utformas så att den enskilde kan förstå innebörden av beslutet.

Av beslutet ska framgå:

- vad ansökan avser,

- vad som beviljats eller avslagits,
- lagstöd för beslutet,
- skälen för beslutet,
- beslutsfattare och beslutsdatum,
- eventuell tidsbegränsning eller andra villkor.

Den enskilde ska underrättas om beslutet. Vid avslagsbeslut eller delvis avslag ska skriftlig överklagandehänvisning lämnas.

Avslut av utredning

Om en utredning avslutas utan insats ska skälen dokumenteras.

Uppföljning av insatser

Beviljade insatser ska följas upp regelbundet för att säkerställa att den enskildes behov tillgodoses och att beslutade mål uppnås.

Om behov eller förutsättningar förändras ska en ny bedömning göras. Brister i genomförandet ska dokumenteras och hanteras enligt gällande rutiner.

Ny prövning och omprövning

När ett tidsbegränsat beslut upphör krävs en ny ansökan och en ny prövning av behovet. Omprövning av ett gynnande beslut får endast ske i de fall som följer av förvaltningslagen.

Överklagande

Beslut enligt socialtjänstlagen som kan överklagas ska föras med skriftlig överklagandehänvisning. Den enskilde ska vid behov få stöd att upprätta ett överklagande.

Handläggning av överklaganden ska ske enligt förvaltningslagens bestämmelser.

Uppsökande verksamhet

Socialtjänsten ska bedriva uppsökande och förebyggande arbete i enlighet med socialtjänstlagen.

Syftet är att informera om socialtjänstens verksamhet, identifiera personer som kan vara i behov av stöd samt motivera dem att ta emot hjälp och insatser.

Uppsökande arbete ska genomföras med respekt för den enskildes självbestämmande och personliga integritet.

Överlämnande av uppdrag till utförare

När en insats ska utföras av annan verksamhet eller utförare ska en beställning upprättas i verksamhetssystemet.

Beställningen ska innehålla de uppgifter som behövs för att insatsen ska kunna genomföras, följas upp och återrapporteras på ett rättssäkert sätt.

Samordnad Individuell Plan (SIP)

När den enskilde har behov av insatser från både kommunen och regionen ska behovet av en samordnad individuell plan (SIP) prövas.

SIP ska upprättas tillsammans med den enskilde och tydliggöra ansvarsfördelning, planerade insatser och uppföljning. Berörda aktörer ska delta när samordning behövs och den enskilde samtycker till detta.

Individuell plan

För personer som uppbär ekonomiskt bistånd ska en individuell plan upprättas. Planeringen ska beskriva mål, aktiviteter, ansvarsfördelning och former för uppföljning.

Planeringen ska utformas tillsammans med den enskilde och innehålla tydliga mål, aktiviteter och ansvarsfördelning. Planeringen ska utgå från den enskildes förutsättningar, resurser och behov.

Utgångspunkten är att den enskilde ska delta i aktiviteter motsvarande sin arbets- och aktivitetsförmåga. Behov av arbetsmarknadsinsatser, rehabilitering eller andra stödinsatser ska bedömas individuellt och följas upp regelbundet.

Om den enskilde utan godtagbara skäl inte följer den planering som ligger till grund för rätten till bistånd ska detta beaktas vid bedömningen av fortsatt rätt till ekonomiskt bistånd.

Aktivitetskrav

Den som får försörjningsstöd ska som huvudregel delta i aktiviteter som syftar till att stärka möjligheterna till egen försörjning.

Aktivitetserna ska planeras individuellt och utgå från den enskildes arbetsförmåga, hälsotillstånd, sociala situation och övriga förutsättningar.

Om den enskilde bedöms kunna delta i aktiviteter på heltid ska planeringen som huvudregel motsvara heltidsaktivitet. Om det finns medicinska, sociala eller andra särskilda skäl ska omfattningen anpassas efter den enskildes förmåga.

Aktivitetskravet kan uppfyllas genom exempelvis arbetssökande, arbetsmarknadsinsatser, studier, arbetsrehabilitering, praktik eller andra planerade aktiviteter som bedöms främja egen försörjning.

Om den enskilde utan godtagbara skäl inte deltar i överenskomna aktiviteter ska detta beaktas vid prövningen av fortsatt rätt till ekonomiskt bistånd.

Avdrag vid ogiltig frånvaro från kompetenshöjande verksamhet

Vid ogiltig frånvaro från kompetenshöjande insats kan försörjningsstöd reduceras. Avdrag beräknas genom månadsnorm (exkl. barnposter) delat med 21 och multiplicerat med frånvarodagar.

Läkarintyg vid nedsatt arbetsförmåga

Den som ansöker om ekonomiskt bistånd och uppger att arbetsförmågan är nedsatt på grund av sjukdom ska kunna styrka detta med medicinskt underlag om socialtjänsten begär det. Av underlaget ska framgå diagnos eller besvärsbild, hur arbetsförmågan påverkas samt bedömd varaktighet.

Om arbetsförmågan är helt eller delvis nedsatt ska aktivitetskrav och planering anpassas utifrån den enskildes faktiska förmåga. Den enskilde ska medverka till att klarlägga sin arbetsförmåga och vid behov delta i medicinsk utredning, rehabilitering eller andra insatser som kan bidra till ökad självförsörjning.

Om den enskilde åberopar sjukdom som hinder för arbete eller planerade aktiviteter men inte lämnar efterfrågat medicinskt underlag, kan detta påverka bedömningen av rätten till ekonomiskt bistånd.

Samverkan med AMI

Samverkan mellan Individ- och familjeomsorgen och arbetsmarknadsenheten (AMI) ska ske enligt gällande samverkansrutin. Arbetsmarknadsinsatser ska användas när de bedöms bidra till den enskildes möjligheter till egen försörjning.

Försörjningsstöd enligt riksnorm

Försörjningsstöd enligt 12 kap. 7 § SoL omfattar kostnader enligt riksnormen samt skäliga kostnader för bland annat boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

Riksnormen fastställs årligen av regeringen och omfattar kostnader för livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning och telefon.

Riksnormen får höjas eller sänkas efter individuell prövning om särskilda skäl föreligger.

Umgängeskostnader

Umgängeskostnader kan beviljas för umgängesförälder efter individuell prövning. Umgänget ska styrkas genom dom, avtal eller intyg från vårdnadshavare. Vid omfattande eller regelbundet umgänge ska hänsyn tas till föräldrarnas ekonomiska ansvar och gällande regler om underhållsstöd.

Kosttillägg

Kosttillägg kan beviljas vid medicinskt motiverad specialkost eller ordinerat näringstillskott. Behovet ska styrkas med läkarintyg. Beräkning sker utifrån Konsumentverkets riktlinjer eller faktisk styrkt merkostnad.

Reducering av försörjningsstöd

Försörjningsstöd kan efter individuell prövning beräknas till en lägre nivå om särskilda skäl föreligger. Detta kan exempelvis vara aktuellt om den enskilde inte gjort vad som rimligen kan krävas för att bidra till sin försörjning, inte sökt andra ersättningar eller bidrag, använt egna medel till annat än sin försörjning eller saknar vissa kostnader som ingår i riksnormen.

Akut bistånd

Akut bistånd kan beviljas för att avhjälpa en akut nödsituation. Prövningen ska vara restriktiv och grundas på en individuell bedömning av den enskildes ekonomiska situation, möjligheter att tillgodose behovet på annat sätt samt eventuella särskilda omständigheter.

Rekvisition

Akut bistånd kan beviljas i form av rekvisition när det behövs för att den enskilde omedelbart ska kunna tillgodose sitt behov. I övrigt ska bistånd normalt utbetalas till den enskildes konto.

Godtagbara kostnader till övrigt försörjningsstöd utanför normen

Hushållstyper

Sammanboende med hushållsgemenskap

Makar, registrerade partner och sambor har ett ömsesidigt försörjningsansvar. Ansökan om ekonomiskt bistånd ska därför normalt prövas utifrån hushållets samlade inkomster, tillgångar och utgifter.

Undantag kan göras efter individuell bedömning, exempelvis vid våld i nära relation eller andra särskilda omständigheter som gör det olämpligt att tillämpa principen om gemensam försörjningsskyldighet.

Övriga sammanboende med hushållsgemenskap

Personer som delar bostad utan att ha försörjningsansvar för varandra, exempelvis vuxna barn, släktingar eller vänner, ska bedömas utifrån sina individuella förhållanden. Hushållsgemensamma kostnader fördelas normalt mellan de boende utifrån respektive andel av hushållet.

Gifta men ej sammanboende

Makar har försörjningsskyldighet gentemot varandra även om de inte bor tillsammans. Vid bedömning av rätten till ekonomiskt bistånd ska därför båda makarnas ekonomiska förhållanden normalt beaktas.

Ansökan om äktenskapsskillnad

Försörjningsskyldigheten mellan makar kvarstår fram till dess att äktenskapet är upplöst genom lagkraftvunnen dom. Under denna tid ska ansökan om ekonomiskt bistånd normalt prövas utifrån makarnas gemensamma ekonomiska situation. Särskilda bedömningar kan göras vid exempelvis våld i nära relation eller andra särskilda omständigheter.

Boendekostnad

Bistånd till boendekostnad lämnas för skäliga kostnader efter individuell bedömning. Bedömningen ska utgå från hushållets storlek, bostadens kostnad och standard samt den enskildes möjlighet att påverka sin boendesituation.

Vägledande nivåer för skäliga boendekostnader framgår av bilaga 1.

Om boendekostnaden bedöms vara oskäligt hög och biståndsbehovet bedöms bli långvarigt ska den enskilde normalt ges skäligt rådrum för att sänka sina boendekostnader. Rådrum är normalt tre månader men kan förlängas efter individuell bedömning.

Vid bedömning av krav på förändrad boendesituation ska hänsyn tas till bland annat hushållets sammansättning, barns situation, sociala konsekvenser av en flytt, hälsotillstånd samt den enskildes faktiska möjligheter att ordna annat boende.

Boendeformer

Boendekostnader kan godtas för exempelvis:

- hyresrätt,
- bostadsrätt,
- villa,
- andrahandsboende,
- inneboende, och
- delad bostad.

Kostnaden ska vara styrkt och bedömas som skälig utifrån den enskildes situation.

Hyresrätt

Boendekostnaden bedöms utifrån faktisk hyra och vad som är skäligt på orten. Kostnader som inte bedöms nödvändiga för att uppnå skälig levnadsnivå beaktas normalt inte.

Bostadsrätt eller villa

Bostadsrätt eller fastighet kan utgöra en realiserbar tillgång. Bedömning av krav på försäljning ska göras individuellt med hänsyn till biståndsbehovets varaktighet, möjligheten att frigöra kapital samt den enskildes situation i övrigt.

Som boendekostnad kan skäliga kostnader för ränta, avgifter och driftkostnader beaktas. Amortering utgör inte en godtagbar kostnad vid beräkning av ekonomiskt bistånd.

Andrahandsboende

Vid andrahandsboende ska boendeförhållandet normalt kunna styrkas genom avtal och, när så krävs, hyresvärdens godkännande. Kostnaden ska bedömas som skälig utifrån den enskildes behov och den faktiska boendekostnaden.

Inneboende och delad bostad

Vid inneboende eller delad bostad ska den enskildes faktiska boendekostnad och boendeförhållanden utredas. Om hushållsgemenskap föreligger fördelas de gemensamma kostnaderna normalt mellan de boende.

Socialtjänsten kan, efter samtycke från den enskilde, genomföra hembesök när det behövs för att utreda boendeförhållanden eller boendekostnad.

Hemmaboende vuxna barn

Vid bedömning av boendekostnad för hemmaboende vuxna barn ska hänsyn tas till hushållets faktiska boendekostnad, den enskildes ekonomiska ansvar i hushållet samt tillämpliga beräkningsprinciper från Försäkringskassan.

Ungdomar och unga vuxna

Huvudregeln är att boendekostnad inte beaktas för personer upp till 25 år som skaffar egen bostad utan att först ha varit självförsörjande. Undantag kan göras efter individuell bedömning om starka sociala eller medicinska skäl föreligger.

Övriga boendeformer

Bistånd till boendekostnad för andra boendeformer än permanent bostad, exempelvis tredjehandskontrakt, campingboende, hotell, stuga, husvagn eller båt, ska prövas restriktivt och endast beviljas efter individuell bedömning.

För personer som saknar permanent bostad kan även skäliga kostnader för förvaring av personliga tillhörigheter eller posthantering beaktas under en begränsad tid.

Boende vid institution/fängelsevistelse

Bistånd till boendekostnad under vistelse på institution, sjukhus eller inom kriminalvården ska bedömas individuellt. Vid bedömningen ska hänsyn tas till vistelsens längd, den enskildes möjlighet att behålla bostaden på egen hand samt betydelsen av att ha kvar bostaden efter avslutad vistelse. Om bistånd till boendekostnad inte bedöms skäligt kan bistånd i stället beviljas till förvaring av bohag om detta bedöms vara mer ekonomiskt fördelaktigt än nyanskaffning efter avslutad vistelse.

Barn med växelvist boende

När barn bor växelvis hos sina föräldrar ska barnets inkomster, kostnader och behov beaktas utifrån barnets faktiska boendesituation. Bedömningen ska göras individuellt med utgångspunkt i föräldrarnas ansvarsfördelning och barnets vistelsetid i respektive hushåll.

Hushållsel

Bistånd till hushållsel beviljas med faktisk kostnad om den bedöms som skälig. Bedömningen ska utgå från hushållets storlek, bostadens förutsättningar och den enskildes möjligheter att påverka sin elförbrukning.

Om elkostnaden bedöms vara oskäligt hög ska den enskilde normalt ges möjlighet att se över sitt elavtal eller sin förbrukning innan kostnaden begränsas vid beräkning av bistånd.

Arbetsresor

Bistånd kan beviljas för nödvändiga resor till arbete, arbetssökande, arbetsmarknadsinsatser, utbildning eller annan aktivitet som ingår i den individuella planeringen.

Bedömningen ska utgå från det mest kostnadseffektiva färdssättet med hänsyn till den enskildes förutsättningar och lokala förhållanden.

Hemförsäkring

Bistånd till hemförsäkring beviljas för skälig kostnad för en grundläggande hemförsäkring som ger ett rimligt skydd för den enskilde och dennes egendom.

Hälso- och sjukvård

Läkarvård och läkemedel

Bistånd kan beviljas för skäliga kostnader för hälso- och sjukvård, läkemedel och behandling som ordinerats av hälso- och sjukvården. Bedömningen ska utgå från faktisk kostnad och tillämpliga högkostnadsskydd.

Psykoterapi

Hälso- och sjukvård är regionens ansvar. Bistånd till psykoterapi ska därför normalt inte beviljas. Undantag kan endast göras efter individuell bedömning om särskilda skäl föreligger.

Sjukhusvård

Vid sjukhusvård ska hänsyn tas till att kost och logi normalt tillgodoses genom vården. Bistånd till patientavgift kan dock beviljas efter individuell bedömning om den enskilde saknar möjlighet att själv betala avgiften.

Fackförening och a-kassa

kan beviljas för faktisk kostnad för medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa om medlemskapet bedöms vara skäligt och bidra till den enskildes möjligheter till egen försörjning.

Bistånd till livsföring i övrigt

Livsföring i övrigt innebär allt som en person kan behöva för att uppnå en skälig levnadsnivå och som inte avser direkt försörjning. Det handlar ofta om tillfälliga eller mindre vanligt förekommande behov, till exempel hälso- och sjukvård eller

hemutrustning. Biståndet ska stärka den enskildes möjligheter att leva ett självständigt liv, vilket kan kräva insatser utöver försörjningsstödet.

Vid bedömning av bistånd till livsföring i övrigt ska hänsyn tas till om behovet av ekonomiskt bistånd är kortvarigt eller långvarigt. Vid kortvarigt behov görs en bedömning av den enskildes möjligheter att själv bekosta behov som inte är av akut karaktär. Vid långvarigt behov kan tidsaspekten få större betydelse, exempelvis vid behov av kompletterande hemutrustning. Det är dock alltid den enskildes behov som ska vara avgörande i bedömningen, oavsett bidragslängd.

Barnomsorg och skolbarnsomsorg

Bistånd till avgift för förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg ska beviljas sökande som uppbär försörjningsstöd eller har inkomster i nivå med försörjningsstöd. Den sökande ska i första hand anmäla ändrad inkomst till barnomsorgen.

Begravningskostnad

Bistånd till begravningskostnader beviljas när dödsboets tillgångar inte räcker till skälig begravning. Vid bedömning ska begravningskostnader prioriteras före skulder såsom hyra, hushållsel och telefon. Hänsyn ska tas till eventuella tillgångar, exempelvis försäkringar. Beviljat bistånd kan återkrävas enligt 9 kap. 2 § SoL.

Skälig kostnad motsvarar totalt 45 % av prisbasbeloppet, fördelat enligt följande:

- Begravning: 27 %
- Gravsten: högst 13 %
- Förtäring: 5 %

Flyttkostnader

Bistånd kan beviljas till sökande med försörjningsstöd eller inkomster i nivå med riksnormen.

Bedömningen ska grundas på behov och orsak till flytt (t.ex. hälsa, umgänge med barn, sänkt boendekostnad) samt egen möjlighet att ordna flytt med hjälp av nätverk.

Bistånd beviljas i första hand för hyra av flyttbil inklusive bensin och försäkring. Endast vid särskilda skäl kan flyttfirma godtas, och kostnadsförslag ska då inlämnas. Flyttkostnader utanför Sverige beviljas inte. Kostnader för adressändring, telefonflytt och liknande beviljas inte.

Färdtjänst

Faktisk avgift för färdtjänst ska räknas in i månadsbehovet i stället för arbetsresor. Riksfärdtjänst prövas på motsvarande sätt som övriga icke lokala resor.

Glasögon eller kontaktlinser

Bistånd till glasögon kan beviljas efter uppvisande av intyg och kostnadsförslag. Bistånd till glasögon kan beviljas efter intyg och kostnadsförslag från två optiker som styrker behov och kostnad. Intyg ska utfärdas av ögonläkare eller legitimerad optiker.

Skälig kostnad avser paketpris hos optiker. Riktmärke är att bågar bör uppgå till högst 1,5 % av prisbasbeloppet. Kostnader för särskild slipning eller behandling godtas om det är medicinskt motiverat. Kontaktlinser kan beviljas om det är enda alternativet och behovet är styrkt.

Nya glasögon beviljas normalt endast vid långvarigt biståndsbehov (över 6 månader) eller om glasögon gått sönder.

Glasögonbidrag till barn

Region Örebro läns regler gäller för barn 0–19 år. Bidrag lämnas via godkända optiker i regionen efter recept från ögonklinik eller legitimerad optiker.

Recept gäller 6 månader för barn 0–8 år och 12 månader för barn och ungdom 9–20 år. Bidrag lämnas till vårdnadshavare där barnet är folkbokfört i länet.

Identitetshandling

Kostnad för ID-kort kan beviljas efter individuell prövning om annan giltig ID-handling saknas, exempelvis pass eller körkort.

Hemtjänstavgifter

Sökande ska i normalfallet inte vara i behov av försörjningsstöd på grund av hemtjänstavgift, då förbehållsbelopp ska säkerställa skälig levnadsnivå efter avgifter. Vid tillfälliga behov, exempelvis tandvård eller glasögon, kan hemtjänstavgift i vissa fall beaktas i beräkning.

Hemutrustning

Bistånd till komplettering och reparation av hemutrustning kan beviljas vid behov hos personer med mer än sex månaders behov av försörjningsstöd.

Bistånd ska prövas restriktivt och beviljas endast när särskilda skäl föreligger eller när behovet är akut och inte kan tillgodoses på annat sätt. Hembesök kan genomföras som underlag för bedömningen.

För särskilt utsatta grupper kan en mer generös bedömning göras, exempelvis vid våldutsatthet eller i samband med separation. Vid separation ska den enskilde i första hand tillvarata sina rättigheter vid bodelning.

Vägledande belopp (andel av prisbasbelopp):

- Vuxensäng: 3 % (+1 % bäddutrustning)
- Barnsäng: 1,5 %
- Köksbord och stolar: 1,5 %
- Soffa: 2 % (+0,5 % soffbord)

- Förvaring: 1 %
- TV: 3 %
- Dammsugare: 1,5 %
- Städutrustning: 0,5 %
- Kastruller/stekpanna: 0,5 %
- Servis: 0,5 %

Beloppen är vägledande och ska alltid jämföras med lokala prisnivåer och begagnatmarknaden.

Vid bedömning ska särskilt beaktas:

- om behovet är akut (t.ex. inflyttning),
- barns behov,
- rehabiliteringsbehov,
- möjlighet till egen försörjning på sikt,
- nätverkets möjlighet att bidra,
- möjlighet till inköp av begagnade varor.

Akut hemutrustning

Kan beviljas vid tillfälligt bistanndsbehov där den enskilde inte kan avvakta egen inkomst. Avser grundläggande utrustning såsom säng, köksbord, stolar, lampor, husgeråd, sängutrustning och städartiklar.

Nödvändig hemutrustning

Avser mer omfattande grundutrustning för långvariga behov, exempelvis vid mycket svag social situation eller hög ålder.

Kan omfatta möbler till kök, sovrum och vardagsrum samt basutrustning för hemmet. Bistånd beviljas utifrån vägledande belopp och individuell bedömning med hänsyn till begagnatmarknaden.

Smartphone, dator och internetuppkoppling

Smartphone bedöms i normalfallet kunna tillgodose behov av digital kommunikation. Dator beviljas restriktivt och endast vid särskilda skäl.

Internetuppkoppling kan beviljas med upp till 100 kr per månad för basutbud. Behov av internet anses i regel ingå i skälig levnadsnivå för att kunna ta del av samhällsservice, söka arbete och hantera myndighetskontakter.

Mobilsurf kan i många fall bedömas som tillräckligt.

Juridiska kostnader och stämpelavgifter

Advokatkostnader

I första hand ska den enskilde utnyttja det rättsskydd som ingår i hemförsäkringen. Rättsskyddet gäller exempelvis tvister om vårdnad och underhåll, men omfattar normalt inte äktenskapsskillnad, upplösning av samboförhållanden eller bodelning.

I vissa fall kan statlig rättshjälp beviljas om behov av juridiskt ombud föreligger. Bedömningen görs utifrån den enskildes ekonomiska förutsättningar och rättshjälpen är i regel starkt begränsad.

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till självrisk inom rättsskydd samt till kostnader som inte täcks av rättshjälp, särskilt i familjerättsliga ärenden.

Bistånd till övriga advokatkostnader ska endast beviljas om särskilda skäl föreligger, exempelvis när det är nödvändigt för att den enskilde ska kunna behålla sin bostad. Barnperspektivet ska alltid beaktas vid bedömningen.

Stämpelavgifter

Huvudprincipen är att bistånd till stämpelavgifter inte beviljas. Undantag kan göras i enskilda fall, exempelvis om avgiften är nödvändig för att genomföra äktenskapsskillnad eller bodelning.

Kläder och skor utöver försörjningsstödet

Kläder och skor ingår i riksnormen och beviljas normalt inte utöver denna.

Individuell prövning ska göras vid starka medicinska eller sociala skäl. Tillfälliga behov kan förekomma, exempelvis vid graviditet, begravning eller frigivning från anstalt.

Magasineringskostnad

Bistånd till magasinering av bohag kan beviljas till personer med löpande försörjningsstöd om den enskilde inom överskådlig tid bedöms kunna få en ny bostad. Vad som avses med "överskådlig tid" ska bedömas individuellt. Kostnaden ska vara skälig i förhållande till lokal prisnivå och den enskilde ska stå som avtalspart gentemot magasineringsföretaget. Beslut ska tidsbegränsas och följas upp löpande.

Vid bedömning ska särskilt beaktas:

- kostnad i relation till nyanskaffning av hemutrustning,
- bohagets värde och skick,
- konsekvenser vid eventuell försäljning av bohaget.

Resor

Rekreationsresor

Bistånd till rekreationsresor ska prövas mycket restriktivt. För ensamstående vuxna beviljas bistånd endast vid starka sociala eller medicinska skäl, exempelvis rehabiliterande besök hos närstående.

För barnfamiljer kan undantag göras om familjen haft långvarigt bistånd (minst 12 månader) och inte bedöms bli självförsörjande inom överskådlig tid. Barnets behov av miljöombyte och socialt stöd ska särskilt beaktas.

Resa till begravning

Bistånd kan beviljas för resa inom Sverige vid begravning av nära anhörig eller annan närstående. Med nära anhörig avses partner, förälder, barn, syskon, mor- och farföräldrar samt barnbarn. Med närstående avses person som haft en nära personlig relation till den enskilde. Resan ska genomföras med billigaste rimliga färdssätt.

Övriga resor

Bistånd kan beviljas till exempelvis skolresor, lägerverksamhet eller kolonivistelse för barn. Bedömning ska göras utifrån skälighet och den enskildes ekonomiska situation.

Sjukresor

Bistånd kan beviljas till egenavgift för sjukresor till och från vård.

Umgängesresor

Föräldrar har ett gemensamt ansvar för att barns umgänge tillgodoses. Den förälder barnet bor hos ska bidra till kostnaderna utifrån ekonomisk förmåga. Den umgängesförälder som barnet vistas hos har huvudansvar för kostnaden. Om föräldrarna inte kan komma överens, eller saknar ekonomisk möjlighet, kan bistånd till umgängesresor beviljas.

Vid bedömning ska särskilt beaktas:

- barnets behov av umgänge,
- båda föräldrarnas ekonomiska förutsättningar,
- kostnadens skälighet.

Skulder

Bistånd till skulder såsom böter, studielån, banklån, kontokortsskulder, privata skulder och skatteskulder beviljas inte. Undantag kan göras om lånet tagits för att undvika en akut nödsituation och där den enskilde annars hade haft rätt till bistånd. Vid skuldproblematik ska den enskilde erbjudas kontakt med budget- och skuldrådgivare.

Hyresskulder och elskulder

Bistånd till skulder avseende hyra eller el beviljas normalt inte. Individuell bedömning ska dock alltid göras med särskilt beaktande av:

- barnperspektiv,

- psykisk eller fysisk funktionsnedsättning,
- risk för avhysning och allvarliga sociala konsekvenser.

Spädbarnsutrustning

Bistånd till spädbarnsutrustning kan beviljas till personer som haft försörjningsstöd eller inkomster i nivå med riksnormen under minst sex månader. Bedömningen ska utgå från faktisk behovsnivå och möjligheten att återanvända utrustning från äldre syskon.

Bistånd kan beviljas med högst 9,5 % av prisbasbeloppet och kan omfatta exempelvis kläder, säng med utrustning, skötbord, bärsele, badutrustning samt begagnad barnvagn.

Begagnade alternativ ska alltid beaktas där det är lämpligt ur hygien- och säkerhetssynpunkt.

Tandvård

Akut tandvård

Med akut tandvård avses behandling vid akuta tillstånd såsom smärta, infektion eller trauma. Exempel är utdragning av tand, akut rotbehandling, temporära fyllningar och lagning av protes.

Akut tandvård kan beviljas utan kostnadsförslag om detta inte kan inväntas. Det ska framgå av underlag eller kontakt med behandlande tandläkare att vården varit akut. Det är den enskildes ansvar att inkomma med handlingar som styrker ett akut behov.

Nödvändig tandvård

Bistånd till nödvändig tandvård kan beviljas personer med långvarigt biståndsbehov (minst 6 månader) och där självförsörjning inte bedöms uppnås inom 6 månader. Kostnad för undersökning i samband med kostnadsförslag ingår i biståndet, men inte uteblivna besök. Vid planerad tandvård bör förtroendetandläkare konsulteras. Bedömning görs i samråd med teamledare när detta bedöms lämpligt. Vid pågående tandvård över tid kan kostnaden beviljas månadsvis mot uppvisande av kvitto. Om den enskilde har avdrag hos Kronofogden ska i första hand anstånd prövas där.

Underhållsstöd

Bistånd till underhållsstöd beviljas inte. Den enskilde hänvisas till Försäkringskassan.

Tekniska hjälpmedel

Bistånd kan beviljas till egenavgift för förskrivna tekniska hjälpmedel, exempelvis hörapparat och tillbehör, om kostnaden inte täcks av region eller Försäkringskassan.

Särskilda grupper av sökande

Personer med skadligt bruk och beroende

Personer med skadligt bruk och beroende ska erbjudas stöd från socialtjänsten. Krav på deltagande i behandling eller arbetsmarknadsinsatser kan ställas i samråd med den enskilde. Samtycke kan inhämtas för kontrollåtgärder såsom urin- eller utandningsprov i samband med arbetsmarknadsinsatser.

Vid konstaterat pågående skadligt bruk kan bistånd i undantagsfall betalas ut via rekvisition om risken är hög att medlen inte används till avsett ändamål. Riksnorm kan i vissa fall reduceras till matnorm efter individuell prövning.

Arbetslösa

Arbetslösa ska stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid. Detta innebär krav på inskrivning på Arbetsförmedlingen, aktivt arbetssökande och deltagande i relevanta insatser.

Även deltidsarbete ska som huvudregel övergå i heltidsarbete om detta är möjligt. Den enskilde kan inte välja att avstå arbete och kompensera med ekonomiskt bistånd.

Bedömning ska alltid göras individuellt med hänsyn till hela livssituationen. Krav ska kombineras med stödjande insatser.

Avstängning från arbetslöshetsersättning på grund av egen uppsägning kompenseras normalt inte genom bistånd.

Våld i nära relation

Socialtjänsten ska alltid beakta risk för våld i nära relation vid kontakt med utsatta grupper. Våld kan även vara psykiskt, socialt eller omsorgsrelaterat. Frågan ska vid behov tas upp i samtal och hembesök. Vid misstanke ska individuell bedömning göras och relevanta skydds- och stödinsatser aktiveras samt dokumenteras.

Egna företagare och fria yrken

Ekonomiskt bistånd beviljas normalt inte till företagare. Företag bedöms som realiserbar tillgång. Undantag kan göras vid kortvarigt behov (max 3 månader) i avvecklingsskede eller där verksamheten inte kan avslutas omedelbart. Fria yrken (t.ex. konstnärer och frilansare) prövas som övriga arbetslösa och ska stå till arbetsmarknadens förfogande.

EU- och utomeuropeiska medborgare

EU/EES-medborgare med uppehållsrätt och arbete har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Bedömning sker alltid individuellt.

Tillfälligt vistande personer ska i första hand hänvisas till hemlandets ambassad. Asylsökande hänvisas till Migrationsverket (LMA).

Personer med uppehållstillstånd har i regel samma rätt till bistånd som svenska medborgare, men försörjningsförutsättningar ska alltid kontrolleras.

Institution, kriminalvård och vård

Vid institutionsvistelse kan reducerat försörjningsstöd (fickpengar) beviljas. Detta omfattar normposter för personliga behov. Hyra, el och hemförsäkring kan ingå om bostad kvarstår under vistelsen. Kriminalvården ansvarar i regel för kostnader under verkställighet. Bistånd till hyra kan prövas individuellt.

Fotboja

Personer med fotboja jämförs i regel med frivård och kan vid behov få försörjningsstöd.

Vid utsluss i anstalt gäller kriminalvårdens ansvar. Merkostnader kopplade till fotboja ersätts normalt inte.

Unga vuxna 18–24 år

Unga vuxna ska snabbt få stöd mot arbete eller studier. Planering ska vara individuell och mer stödjande än för äldre sökande. Samverkan med KAA bör ske där det är aktuellt.

Studerande

Studier finansieras i regel genom studiemedel. Försörjningsstöd beviljas endast i undantagsfall, främst vid rehabilitering eller särskilda sociala skäl. Kurslitteratur kan beviljas efter behovsprövning. Begagnade alternativ ska alltid övervägas.

Skyddad identitet

Personer med skyddad identitet ska hanteras enligt särskilda rutiner för sekretess och postförmedling.

Äldre 66+

Personer 66 år och äldre som ansöker om försörjningsstöd ska hänvisas till pensionsmyndigheten för att ansöka om äldreförsörjningsstöd i stället. Äldreförsörjningsstödet riktas till personer med ingen eller låg pension som är bosatta i Sverige för att de skall garanteras en viss lägsta levnadsnivå. Äldreförsörjningsstöd kan betalas ut från och med den månad en person fyller 66 år. Personer som är aktuella för ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd ska i god tid uppmanas att lämna in ansökan till pensionsmyndigheten.

Värnpliktiga

Ekonomiskt bistånd beviljas normalt inte då försörjning sker via familjebidragsförordningen.

Bidragsfusk

Polisanmälan ska göras vid misstanke om bidragsbrott när det finns välgrundad anledning att anta att brott begåtts. Undantag kan göras vid ringa oaktsamhet eller där rättelse skett innan kännedom om utredning. Vid misstanke om uppsåt ska anmälan alltid göras. Sociala hänsyn eller andra konsekvenser får inte påverka bedömningen.